

ABONAMENTUL.

Pentru Monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oră 12 fil., a treia
oră 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la Re-
dacțiunea și Admini-
strațiunea „Unirei”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

La frontul de vest.

Cel mai cumplit războiu, de când există istorie și omenime de abia acum a început. La 8—10 milioane de oameni se evaluează cifra combatanților, cari stau la frontul francez înarmați cu toate aparatele tehnice a unui războiu ultra-modern. Pe pământ, în aer șueră moartea și cu mii și sute de mii de brațe cosește cu coasa-i nemiloasă din calea sa tot ce este viu.

Idee nu ne putem face de dimensiunile luptelor din vest susținute cu atâta furie din ambele părți. Numărul uriaș al combatanților și mijloacele ucigătoare, cari împrăștie moartea la mii și zeci de mii fac, ca acest războiu să fie cel din urmă pe acest petec de pământ, bogat în trecutul lui de lupte și războaie.

Din atâta sânge vărsat răsări-va oare o lume mai bună, mai înțelegătoare? Căci în definitiv acesta este scopul atâtor vieți cheltuite pentru biruință, ca o nouă ideologie să se instăpânească asupra popoarelor, aceea a păcii, a culturii și muncii. Războiul acesta va rezolvi de bunăseama și aceasta mare problemă.

Privirea unei lumi e îndreptată azi spre câmpiile dela Somme și din măcelul grozav o lume așteaptă resărirea păcii, așteptată azi cu ardoare de toate popoarele.

* * *

Ofensiva germanilor la frontul de vest.

— Uriașe succese germane. — Oștirea engleză bătută. — Bombardarea Parisului.

Ofensiva germanilor, anunțată de foile antantei de aproape trei luni s'a început Joi în 21 l. c. dimineața la 5 ore. În zilele premergătoare comunicatele oficiale aveau știri numai despre un foc mai potențat de artilerie pe frontul anglo-francez și lupte continue de avantposturi, dar atmosfera era atât de încărcată, încât nu se știa clipa, când va începe uriașa încercare, care va decide asupra sortii lumii întregi.

Germanii în 21 dimineața au deschis deci focul de mult așteptat asupra frontului englez dintre Cambrai și La Fère cu o vehemență, care stă fără păreche. Insuși comunicatul englez numește focul acesta de artilerie »Ingrozitor«. Abia a ținut bombardamentul 2 ore, căci la șapte trupele de atac germane au eșit din tranșee și au înaintat în șiruri dese asupra șanțurilor dușmane distruse formal de sutele de mii granate germane. Luptele s'au continuat piept la piept, infinite rezerve au intrat în foc din ambele părți, până ce seara germanii au eșit biruitori, ocupând cele două șire ale tranșeele engleze.

Infinit material de războiu a căzut pradă în mâinile germanilor. Infanteria germană a ocupat toate pozițiile artileriei engleze și au capturat 600 tunuri și 40,000 englezi a făcut prizonieri. Luptele se continuă cu o inversurare sălbatică. Germanii înaintează în coloane infinite, urmăriind pe englezi, cari cearcă cu rezerve proaspete a prinde atacurile germanilor și a împedea împolmețirea întregului front. Comunicatele mai nouă spun că trupe americane și franceze au trebuit aduse în ajutorul englezilor, asupra cărora se apasă ofensiva germană cu toată forța.

Comunicatele de Dumineca aduc știrea, că germanii au ocupat orașele

Peronne, Ham și Chauny și înaintează cu o iuțală mare înainte. Până când scriem aceste, au pătruns 25 klm. în afunzimea pozițiilor engleze pe un front de 60 klm. Lupte grave de artilerie se comunică pe întreg frontul francez, cari mai ales la ambele laturi ale orașului Verdun și în Lotaringia au luat proporții uriașe.

Evenimentele de pe frontul de vest se precipitează cu o iuțime surprinzătoare. Germanii au ocupat Bapaum-ul și înaintează în lupte sângeroase cu inamicul pe valea râului Somme. Spartura frontului au lărgit-o dela 25 klm. la 40 și infinite rezerve aruncă în șirurile de bătălie. Artileria austro-ungară sprijinește cu succes înaintarea trupelor de combatanță. De altă parte au sosit deja trupe auxiliare franceze și americane, cari au luat contra-ofensiva împotriva germanilor. Comunicatul german anunță, că au fost respinse toate încercările dușmanului de-a lovi în coastă trupele germane. Luptele iau tot mai mult caracterul unui războiu mobil. Numărul combatanților se evaluează pe ambele părți la 8—10 milioane oameni.

Germanii desvoaltă uriașe efortări. Foile engleze spun, că împotriva unui singur corp de armată englezesc au concentrat 120 baterii de tunuri cu diferit calibru.

De altă parte foile franceze laudă retragerea strategică a englezilor, cari, spun ele, se retrag spre pozițiile principale de dinaintea luptelor dela Somme.

În luptele aceste, la cari participă beligeranții cu invențiile cele mai iscusite ale tehnicii militare, a apărut și un nou model de tun. Foile franceze amintesc cu groază, că germanii bombardează Parisul cu un tun necunoscut până acuma de tehnica de războiu și pușcă la distanță de 120 klm. în capitala Franței.

Situația internă politică. Pe urma vacanțelor de Paști în politica internă este deocamdată liniște. Primministrul Wekerle a fost din nou în audiență preainaltă și contele Apponyi asemenea. Semioficioasele spun, că în chestii de resort. Pressa din capitală însă are informații, că audiențele aceste sunt încă tot în strânsă legătură cu votul universal. Partidul muncii vrea să încheie un acord cu guvernul, ca astfel să fie honorat și punctul său de vedere în aceasta chestie. Din acest punct guvernul ar vrea să mai amâne desbaterea proiectului pentru votul universal și să pună la ordinea zilei proiectul noilor reforme financiare, ca astfel să mai câștige timp pentru tratativele cu contele Tisza. Partidul Károlyi-esc însă protestează împotriva acestor combinații, cerând ca guvernul să pună la ordinea zilei proiectul votului universal, înaintea oricărui alt proiect, după cum guvernul s'a angajat la început.

Adunarea municipală a orașului Cluj. Senzaționale metamorfoze. În 22 a. l. c. s'a ținut adunarea municipală a orașului Cluj în prezența unui mare număr de membri. La ordinea zilei au fost o mulțime de chestii, între cari a figurat mai ales chestia votului universal, care acum își face circuitul ei în toate comitatele ardeleno.

Clujul, ca orașul cel dintâiu al Ardealului a cărui glas a fost în totdeauna greu în cumpăna chestiilor ardelenesti, s'a pronunțat dar nu pe placul contelui Tisza și a celor

ce poartă azi războiul de exterminare împotriva naționalităților și mai ales a românilor din Ardeal. Bă e semnificativ, că leii de alaltaeri, Apáthy et consortes, ne string de-a dreptul la piept și ne dau libret de conduită neeseceptională, ca patrioți și cetățeni, un lucru, care va umi pe toți cei ce îl cunosc pe Apáthy de ieri și mai puțin în memorie faimoase e lui vorbiri împotriva la tot ce e românesc.

Sedința a deschis-o fișpanul Dr. Papp József, care a prezentat programul ordinei de zi. Discuția s'a lucins mai ales în jurul chestiei votului universal, pentru care toate partidele și au avut exponenții lor.

A vorbit Kiss Mór, președintele clubului muncii, care a înșurat încă odată trazele sarbade asupra primejdiei naționale, iminentă pe urma sufragiului universal, inaugurat de guvern. A stărut mai ales asupra românilor cari vor pune mâna pe putere și țară, întrucât guvernul va argi în măsura promisă proiectul sufragiului universal.

A răspuns Apáthy István și după ce a arătat cu statistică, cât de mult e favorizat elementul maghiar de noul proiect electoral a zis, că e superficial a condiționa dreptul de alegere dela scris cetul unguresc, deoarece nu pot fi pedepsiți acei cetățeni maghاري, cari n'au avut posibilitate și ocazie de a învăța ungurește, cu privația dela vot. Când naționalitățile și-au expus viața la fronturi nu e permis a-i eschide dela vot. Dacă le-au fost bună viața și sângele, he le bun și votul. Ce au putut face naționalitățile, când guvernele nu și-au batut capul cu ele? Ce au făcut boerii maghاري din Ardeal ca românii să lăvețe ungurește? Ce au făcut boerii, cari au boicotat pe muncitorul maghiar și poartă singuri vina, că azi e plin Ardealul de români? În senzul acesta a vorbit și Posta Béla, care a cerut drept electoral de-

mocrat, dupăcum pretinde azi spiritul timpului.

Pe neașteptate s'a ridicat acum Dr. Kecskeméhy István, care n'a primit nici propunerea lui Apáthy, nici a lui Kiss Mór, ci a prezentat o moțiune independentă, în care cere, ca proiectul guvernului să fie primit fără nici o rezerva și fara cautelele naționale maghiare, de cari au făcut amintirei celor doi antevorbitori. A zis vorbitorul, că azi când întreaga Europa se aranjează pe temelii democratice nu e indiferent pentru Ungaria, cum își înfaptuește dreptul pentru sufragiul universal. Dela acesta atârână, cum va fi privit maghiarul în viitor și dacă va fi considerat și pe mai departe de hoarda asiatică. Spania ca naționalitățile e numai o ciubă, care nu mai sperie pe nimeni.

A urmat apoi un clasic caz de autoconfesie. Kossutányi Igaz că sa davedească cât de primejdios este elementul românesc pentru stat s'a provocat la alegerea dela Vinț, unde afirmative români ar fi desvoltat o teroare care trebuie să dea de gândit oricărui maghiar de inimă. La aceasta a răspuns Fejér György, ca el a fost de față la alegerea dela Vinț și a avut ocazia sa o studieze. Candidatul naționalist Dr. Iuliu Maniu a avut 1200 alegatori, iar contracandidatul Mayer Ödön numai 200. Și totuși Mayer a ieșit birator. Alegeri de natura aceasta au stricat în totdeauna autoritatea statului maghiar. Atuncia și a zis, că mai bine sa vina în parlamentul maghiar 60 deputați români, decât să mai fie astfel de alegeri. Dela votul universal se așteaptă perspectiva mai luminată și primește propunerea lui Kecskeméhy cu adăușul ca guvernul sa fie felicitat pentru proiectul sau.

Propunerea să și primește în senzul acesta.

FOIȚA.

Serisoarea din urmă. *)

— Fragment. —

De: Al. Ciura.

Când vei primi aceasta mică epistolă, să știi, că eu m'am dus cu plutele...

M'am dus pe Valea Sâmbetii, de unde nimeni nu mai vine înapoi...

A fost, pe seamă rânduit așa, și Dumnezeu sfântul va ști mai bine decât noi, pentru ce mi-a rânduit să mor în țară străină. Facă-se voia Lui cea sfântă!

Că mi-e nu-mi pare rău că mor... mai ales că mor așa cum dori-am... Cu moartea mă împăcasem din clipita, când am pornit sub steag... Dar, mă gândiam eu, totuș ar fi mai bine să mor într'un pat, cu luminița de ceară în mână, spovedit și cuminecat, ca orice creștin... Mai gândiam, să am atâta răgaz, să pot scrie câteva rânduri acasă, — o mică epistolă, — și apoi să mă duc și eu cu plutele... cum s'or mai dus atâția alții, și de-ai neștri, și dela alean...

Și Dumnezeu drăguțul m'a ascultat

Îți voi scrie, dacă voi mai avea puteri, prin câte primejdii ne-am strecurat,

până m'am pomenit și eu întins la pământ, împușcat prin piept.

Nu mai aveam nici o frică de gloanțele de pușcă, ce sbârâneau pe lângă noi, ca albinele când rotesc. Ne păziam numai de șrapnelele, ce orlau în vazduh, și ne împușeau cu prundiș și când cadeau hăt departe de noi.

Și totuși mi-a fost rânduit să mor de gloanțe, de cari habar nu mai aveam, în vremea din urmă.

Unul mi-a rupt urechea stângă, al doilea mi-s'a implantat în umăr, iar al treilea mai jos... Au venit, așa, deodată, trebuie că erau trimise dintr'un Mașinengever...

Când m'am pomenit în spital, eram ca în rai... Doamne frumoase se învârtiau pe lângă mine și seara au venit niște obârși și mi-au atârnat pe bluza plină de sânge o medalie de argint, apoi m'au bătut pe umărul drept, că celalalt îmi era zdrobit... și mi-a spus unul în românește, că dacă m'oi face sănătos, capăt pentru medalie bani dela împărăție, în teată luna.

Cât oi fi săcut așa — nu știu!

Când m'am pomenit mai cum se cade, eram galben ca ceara și-mi crescuse barba.

Într'o dimineață de vre-o trei zile — doctorul m'a tot pecănit la piept, m'a întors în toate părțile, apoi a spus ceva, în nemțește, domnului cu care veneam.

Eu zăceam întins în patul curat, și mă gândiam acasă.

Într'un târziu, mă întreabă tovarășul din patul vecin:

— Mai fartate, știi tu nemțește?

— Nu știu, frate, numai vorbele de comandă.

— E bine, că nu știi...

— Pentru ce?

— Numai așa...

Acum mi-a batuse un cui în cap, și nu-l mai puteam lăsa eu în pace. M'am sprijinit, cu mare greu, pe perna și i-am zis:

— Spune, fartate, nu-ți fie frică. Eu știu, că doctorul va să zis, că mor...

— Păi, spunea, că nu știi nemțește?!

— Nu știu, dar atâta seama pricep și eu!

Și așa, cât cu viclenia, oăt cu prietănia, l-am descusut.

Doctorul spusese, că nu mai am decât o zi de trai.

M'am prefacut eu, că știam totul, dar totuși prea mi-s'a parat scurt acest rastimp. Mă simțiam ușor ca o peana, și așteptam o boare demoala, să mă ridice din așternut.

Când a venit parintele sa mă împărtășească, știam ca totul s'a isprăvit. Aveam eu pacate, dar gândesc că totuși n'am fost om rău... Și cum mi-a pus parintele patrafirul pe cap, am simțit așa o racoare și un mires de tămâie și smirna...

Apoi parintele mi-a vorbit blând; mi-a spus, că viața și moartea e în mâna lui Dumnezeu, și să-i spun, dacă am vre-o do-

*) Din volumul „Serisoare în cealaltă lume“ de Al. Ciura, apărut acum la Arad, »Biblioteca Sămănătorul«.

Noul guvern român. Din guvernul lui Marghiloman fac parte următorii: Președintele, ministru de interne și interimal la agricultură Alexandru Marghiloman; la externe Arion; la războiu Harjeu; comerț Maissner; justiție Dobrescu; instrucție Mehedinți; finanțe Saulescu. Șeful poliției e Barbătescu.

Sfera de activitate a comisariului pentru Ardeal. Un ziar maghiar a intervievat pe comisarul Ardealului Ugron Gábor, ce plan are la reconstrucția Ardealului, pentru care a fost numit?

Di comisar a răspuns, că în prima linie va căuta a licvida cât mai în grabă ajutoarele celor năpăstuiți prin războiul cu România. Împreună cu comisarul Horváth va continua cu statificarea școlilor confesionale, și va griji ca traficul de proprietăți să nu se facă în paguba maghiarilor și contra intereselor statului. Se vor lua măsuri pentru recolonizarea maghiarilor, aduși din România și se vor coloniza invalizii în Ardeal. Se va purta grije, ca pe viitor bisericile, corporațiile cum își plasează și spre ce scopuri întrebuințează milioanele fondurilor administrate de ele. Se vor reforma școlile pentru creșterea învățătorilor și eventual comitatele încă vor fi altcum împărțite. Mai sunt și alte chestii, cari vor trebui rezolvate, ca statificarea poliției de graniță, exportul de borviz etc.

Pacea cu România. Biroul de presă ungar comunică cu datul de 26 crt., că în zorile acelei zi s'au introdus în protocolul preliminar de pace și s'au iscălit punctele principale privitor la chestiile politice, teritoriale și militare cu România. S'a luat în acel protocol și tratatul supletor de drept politic și s'au statorit bazele unei învoeli în chestia petrolului. Celelalte chestii sunt discutate și pe mai departe în comisii. După acordul cu delegații români, tratatul va fi deodată iscălit și publicat.

20,000 coroane pentru biserica gr.-cat. din Șard.

Onorată Redacțiune!

Cred, că va fi încă în proaspătă memorie a fiecărui cetitor al ziarului „Unirea” fapta m. s. v. a pocăitului fugar militar din Șard, care a dat foc sf. biserici.

Cu bucurie vă aduc la cunoștință și vă rog a da loc în preșutul D-voastră ziar, că în urma multor oboșeli și străduinți ale harnicului și zelosului preot local *Elie Magda*, care zi și noapte i-a fost gândul numai la reîmpodobirea acelei biserici, a început între parohieni o colectă benevolă, care a dat rezultat peste așteptare. Colecta e în curs încă, până acum s'a colectat *circa 20 000 cor.* Ba au sosit colecte chiar și dela străini din depărtări, de unde nu s'au cunosc, ca militari, privați și buni creștini.

După cum sum informat, aceasta biserică se va face mult mai frumoasă și mai împodobită în urma frumoaselor sume dăruite de harnicul și bunul popor din Șard, care

în zile atât de grele știe jertfi din al său *sute de mii de coroane.*

Nu vreau să fac aici un raport, ci numai să șot la iveală faptele frumoase ale acestui brav popor din Șard, care atât de mult ține la sine și îi place a-se numi *Șerdian.*

Înainte cu 7—8 luni s'a înființase în Șard „Reuniunea Femeilor”, la care contribuiseră aproape 3000 cor.

Înainte cu 5 ani edificaseră școala modernă, 2 sale și un cuartir cu aproape 20,000 cor.

Înainte cu 8 ani cumpăraseră case parohiale cu 12.000 cor. un adevărat palat.

Susținerea școlii cu 2 învățători din puteri proprii, fără ajutor de stat, care cred fiecare va ști cât costă azi, circa 7—8000 cor. anual.

Un astfel de popor, care a dat lumii atâția și atâția bărbați luminați ca prepozit capitular Mateiu, apoi jude de curie, de tribunal, medici, avocați, protopopi, preoți, învățători și mare mulțime de meseriași, și care totdeauna a avut conducătorii săi harnici și zeloși se poate mândri, fâli și recomanda tuturor spre pildă.

Acuma d. e. fruntașul țaran *Nicolae Zgia* și soția *Fica* din a lor proprie au jertfit 4000 cor pentru icoanele de pe frontar. Ulterior s'au gândit acești buni creștini, cari totdeauna au premers cu celea mai bune exemple întru ajutorarea bisericii și școlii, să facă ei din al lor și lucrul de lemn, ce se ține de un iconostas nou și modern, care încă costa 3000 cor.

Acest iconostas împreună cu icoanele a fost predat pictorului nostru bis din Blaj *Flavin C. Domșa*, pentru suma de 7000 cor.

Ceialalți parohiani s'au întrec unii pe alți a cumpăra, unul 1 rând de ornate cu câte 5—600 cor., altul câte un prapor 200—500 cor., icoane 100—200 cor., apoi suma de bani dela 100—500 cor.

Dumnezeu vă răsplătească iubiți Șerdieni fapta voastră nobilă și vă ajute ca să va vedeți visul împlinit. Pe cât erați atunci, când vă arse biserica de mahniti, pe atât de mândri fiți acuma după astfel de fapte. Laudă și cinste să cuvine și conducătorilor vestri, în special *On. Elie Magda* preot, cari nu-și pregetă nici osteneții, nici cheltuelii, numai să și vadă iarăș lăcașul Domnului împodobit și înfrumusețat cum a fost.

Dumnezeu din ceriu vede și răsplătește după merit, văzând dragostea și alipirea către casa Lui.

Dumnezeu să vă ajute iubiți Șerdieni.

Un călător.

Din dieceza Gherlei.

Văduve și orfani.

Onorată Redacțiune!

Între multele neajunsuri, cari taie adânc în viitorul vârstarelor timere a tagmei noastre, e totala lipsă de organizare pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor. În trecut a fost cum a fost, foarte nedemn și atunei, dar greutatea zilelor de azi, e intolerabilă în fața unei astfel de desorganizări nevrednice de noi. Preștimea din tractul Năprăzii (Salaj), chiar de acest scop mișcăta la vestile dureroase despre multele cazuri, cari fac, să devieze văduve și orfani, au hotărât cu

rintă, pe când voiu muri. I-am spus, că aș vrea să scriu o scrisoare acasă, să trimit paralele, ce le aveam adunate sub pernă, și dacă s'ar putea, să-mi dea niște țigari...

*

Cât ai bate în palmi, m'au ridicat eu patul meu de fier și m'au dus într'o chilioară, unde eram singur. Ma gândiam eu: asta o fi pentru pipat, căci unde eram până acum eram tot de cei pușcați prin plămâni.

M'am aprins țigara și am început să scriu...

Când am tras cel dintâiu fum în piept, mi-a cazut așa de bine, apoi am auzit o șierătură ascuțită... Nu i nimic, mă gândiam eu, până ispravesc cu scrisul, mai trag o țigară, și-apoi m'am dus...

Și așa, vere dragă, mă grăbesc, să ajung mai iute la sfârșit.

Din banii ce îi trimiți, să dai părintelui să-mi slujească trei liturghii. Apoi să pleci tu, vere, cu cine va mai fi rămas în sat, să-mi tăiați un brad, numai ca acela... Sa-l puneți în țintirim și să bateți pe el o cruce de lemn, cu numele meu. Noaptea când veți sosi, fetele vor aștepta în capul satului, și vor plânge și se vor boci, când vor începe cântarea:

Bradule, bradule!
Ce vânt te-a pornit
De ai coborât,
Dela loc pietros
La loc miăștinos?

Dar voi să nu cumva să clipiți din ochi!

De atâtea-ori a șierat mearta pe lângă noi, vere, și noi nici n'am clipit din ochi, că ne-am dedat cu ea.

Să iei apoi o vadă de vin și să beți ficiorii — câți veți mai fi rămas — un paos pentru sufletul meu. Fetelor să le cumperi dela bolta cercei și mărgele, iar Nații să-i dai medalia mea, să o poarte în sân și inelul de argint, ce mi-l'a dat, când am plecat...

Și spune i să se împace și ea cu vieța, că pe semne Dumnezeu a rânduit altfel, de cum gândiam noi.

N'am pe nicieni, vere dragă, că am rămas micuț de părinți, și am agonisit, puțin ce am putut, cu munca mea, cum bine știi.

Rămân totuși două jugăre după mine. Acele să fie ale copiilor, ce rămân după doi prieteni ai mei din sat, cari nu vor mai veni acasă... Nu-ți spun acum numele lor... Întreabă de domnul părinte, că i-am scris și lui...

Mărgelele și colia de pe pălăria mea de sărbători, să le puneți în vârful bradului. Și să fiți buni iertători, vere dragă, dacă v'am făcut vre-o supărare, ca și Dumnezeu să va ierte...

Măne, dacă voiu mai avea puteri, îți mai scriu o carte.

Acum am oboșit... Părintele ia în seamă banii, ce rămân după mine, și scrisoarea.

O doamnă frumoasă îmi aduce o lămi-niță de ceară...

unanimitate, să se la măsurile necesare pentru combaterea acestor triste stări.

Apelul am oare să-l dau în întregime precum urmează:

„Apel către toți M. On. Domni protopopi și preoți ai diecezei Gherla.”

„Preoții din tractul Năprăzii, în conferința lor din 3 Martie a. e. ținută în Năpradea, amărâți de soartea tristă a văduvelor și orfanilor de preoți din dieceză, având în vedere scopul măreț, cu vădulele și orfanii de preoți să fie scoși din neagra mizerie, — a decis, ca să creăm un atare fond, din care amăsurat poziției și împrejurărilor schimbate, să fie ajutamați cei avizați la ajutor și aduc orice jertfa spre scopul acesta. Dorind, ca ideea aceasta să se intruzeze cât de curând, a mai decis, ca să fie resereți și rugați M. On. Domni protopopi din dieceză, ca să țină în cauza aceasta conferințe și să adereze la hotărârea adusă în conferința noastră. Concluzul să se sugerează de-a dreptul Ven. Ordinariat cu umilita cerere, că Ilustritatea Sa bunul nostru episcop, să concheme protopopii din dieceză într'un sinod și acolo în comun acord, să statorească mijloacele, prin cari să se înființeze un atare fond, și din care să fie pentru totdeauna asigurată soartea văduvelor și orfanilor de preot și așa și soartea familiei noastre!”

* *

Credem și nădăjdum dela bunul Dumnezeu, că cuvântul nostru modest nu va răsună în pustie. Fie vrednic de noi pasul, care-l facem, ca de aci înainte să nu mai vedem lacrimile celor încercați de soarte, ci într'un gând să mărturisim, că cu toții vom sări pentru înfăptuirea acestei idei mărețe.

Statul, ba chiar și societăți sunt formate mai nou, ca cei rămași fără părinte în urma războiului, să fie ajutați după trebuințele lor, ori să fie așezați în azile de copii sau orfelinăte. Dacă noi astfel de așezăminte nu avem, să facem măcar atât și bunul Dumnezeu să va îndura să binecuvinteze pasul nostru. Să ne gândim la ziua de mâine fraților preoți, căci viața omului, ca „floarea câmpului”, care la adierea unui vânt mai aspru pierе, cine știe, dacă nu și noi vom fi chemați de aici, iar scumpele noastre odrasle să rămână pe drumuși săraci și în mizerie pe urma noastră?

Doresc din adâncul inimei mele ca visul nostru trup să se facă. Patea-va oare nămintul să nu se întoarcă iarăși la turma sa? Gruzlăul-mare, la 20 Martie 1918.

Augustin Caba,
preot.

Dorul ciobanului.

(Din nemțește.)

Al meu e codru și brădet,
I-amea pădurea de făget;
Cu apa lină din izvor
Imi stămpăr tainicul meu dor —
Eu sunt păstor.

Pe lunci azi singur sunt stăpân
Și pururea ași vrea să rămân,
Să-mi cânte brazii cu alean —
Eu sunt cioban.

Eu rege, codru țara mea,
Stejarii ghinărari în ea,
Să mi văd zdrobiți și sub picior
Atâția regi, atât popor —
Eu sunt păstor.

Și stăna mea s'o văd palat,
Căoi sunt stăpân și împărat
Pe un codru dormitor tiran —
Eu sunt cioban.

Și când mă voiu scula în zori
Să mi-se 'nchine 'n eale flori,
Și păsărele 'n viers ușor
Să-mi amintească de amor —
Eu sunt păstor.

Să-mi aflu-apoi prin cele păduri
Doi ochi negrii ca două muri,
S'aud un glas ce-l auzeam
Pe când iubeam.
Iustin Ilieșiu.

Informațiuni.

Cătră cetitori.

P. T. Abonenți sunt rugați să binevoiască a-și solvi abonamentul.

În deosebi rugăm pe domni reștanțieri, să facă bine să ne plătească, căci speșele edării foaiei sunt mari și din parte-ne am fost destul de indulgenți până acum.

Redacția și Administrația
„UNIRII”.

„Pro Transylvania” — se disolvă. Comitetul executiv al societății de ajutorare „Pro Transylvania” a ținut ieri o ședință sub prezidiul baronului Samuil Jósika. Acesta a declarat, că deoarece s'a înființat o nouă societate pentru protecția copiilor în Ardeal, sub protectoratul arhiducelui Iosif — „Pro Transsylvania” își încetează activitatea. Fondurile ce le-au adunat de 7,400.000 coroane, după scăderea cheltuielilor, vor servi pentru reconstruirea comunelor distruse de războiu, pentru un spital de copii „Zita” la Cluj și restul ca fond al Societății noi „Pentru copii”.

Ce se crede la Viena despre Marghiloman. „Pesti Hirlap” adă următoarele din Viena: Faptul, că Marghiloman a reușit a forma un guvern cu partizanii săi, cari sunt și partizanii puterilor centrale, se consideră la Viena ca o nouă victorie diplomatică a acestora. Numele lui Marghiloman este în acelaș timp un program. El va stăruii ca România să urmeze iarăși politica tradițională, așa cum a fost urmată sub domnia regelui Carol. Marghiloman este convins, că nu este destul a în heia pace cu puterile centrale, ci trebuie căutată și o strânsă legătură cu ele. În cursul tratativelor de pace, Marghiloman va arăta și propunerile sale în acest scop. Fără îndoială, puterile centrale vor cerceta cu bunăvoință aceste propuneri, pornite din sincera dorință a unei apropieri de ele.

Sașii din Ardeal cer tren expres pentru Orient. În legătura cu tratativele de pace cu România sașii din Ardeal au înaintat un memoriu guvernului, cerând ca în vederea

multor interese ardelenesti să se stărve lângă o legătură directă a Căii ferate pe Ardeal prin introducerea unui tren expres. Trenul acesta ar parcurge două linii: Bpest Cluj, Brașev, București, Constanța, Constantinopol alta ar fi Budapesta, Arad, Sibiu, Sibiu, Turnul-roșu, București, Constanța, Sofia.

Dăruiri. La „Legatul Dr. Victor M. hălty de Apșa”, cu scopul de a ajuta pe meșerieșii începători, și pe cei cari voese se perfecționeze în străinătate, parinte Vasile Smigelski, preot în Sâncel, intern în Șopron. În amintirea icăbitului său frate, în Hristos a preotului Alexă Trif și scumpei sale cumnate Cornelia Simon Bran, dăruiește cor. 10; Romul Rus, notă în Tătărlău în amintirea scumpului și neuitatului său băiat Ovidiu, fost student în cl. VI la liceul din Blaj, cor. 20. La acelaș legat au mai contribuit părintele călugăr Man din Prislop, cor. 4; prof. Strâmbu și clericul Ciortea câte 2 cor.

La „Fondul văduvelor și orfanilor meserieși”: Ioan Novac, preot militar din Șona, cor. 10.

Pentru contribuiri mulțamește în mele „Societății meserieșilor din Blaj”,

G. Precup
prezident.

Necrolog. † Samson Onighi, preot gr-cat. în Malin, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului în al 68-lea an al etății și al 42-lea an al preoției, după un morb scurt, dar greu și purtat cu resignațiune creștinească.

Osemintele defunctului s'au așezat spre odihnă vecinică, în cimiterul propriu familiar din Malin la 17 Martie 1918.

— † Ioan Popiriu-Pop de Boieren, v. arh. diacon al tr. Periceului, protopop em. asesor consistorial, paroh gr. cat. în Siciu membru al mai multor institute culturale, nestorul diecezei Gherla, într'u al 85-lea an al vieții sale, 60-lea al preoției și 57-lea al protopopiei sale, la orele 7 a. m. în 19 Martie 1918 în comuna Siciu lin și b'ând a adormit în Domnul.

Rămășițele pământești s'au așezat spre vecinică odihnă în 21 Martie a. e. la orele 11 a. m. în cimiterul gr-cat. din Siciu.

Odihneasca în pace!

Mulțamită publică.

Din prilejul morții scumpului meu sor Octavian Bonfiniu-Banfi, prof. gimn. țin să-mi exprim în numele familiei noastre, mulțamita mea Corpului profesoral dela gimnaziul din loc, și tuturor cari au încercat să mă mângăie prin scrisori de condoleanță în durerea, ce m'a ajuns.

Blaj, 21 Martie 1918.

Văduva Luiza Banfi n. Viciu.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciu.